

DEMO – Developing Modernized Curricula on Immigrants' Lives in Israel
EPP-1-2017-1-IL-EPPKA2-CBHE-JP-585583

הגירה ועקירה – מסעות פיזיים ורגשיים מהאישי אל הגלובלי והאקטיביסטי

בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב, היחידה הבינתחומית במחלקה לתרבות חזותית וחומרים,

תואר ראשון, תשע"ט.

המרצים: מר איתן שוקר, גב' רותי קנטור

תיאור הקורס:

הקורס מזמין את הסטודנטים לערוך היכרות בסיסית עם תנועות ההגירה העולמית והמקומית בדור הנוכחי. באמצעות מרצים אורחים מומחים בתחום, ומהגרים שיספרו את סיפור הגירתם האישית, ייחשפו המשתתפים למושגים בסיסיים בתחומי האנתרופולוגיה, הסוציולוגיה והפסיכולוגיה, שיאפשרו התבוננות במבט רחב על הנושא.

במקביל נבחן פרויקטים של אומנים ומעצבים העוסקים במהגרי עבודה ומבקשי מקלט בפרקטיקות של תערוכות, סרטים, מיצבים, התערבויות ופעולות בשיתוף קהילות. נדון בהיבטים של חוקי הגירה, הסתגלות לתרבות שונה, התמודדות רגשית, טראומה, זהות והיטמעות. בחלקו הראשון של הסמסטר יוזמנו הסטודנטים להתחקות אחרי שורשי ההגירה של משפחתם, ויצגו תוצרים בפרקטיקות עיצוביות או אומנותיות. בחלקו השני של הקורס יתנסו הסטודנטים בפיתוח ומימוש של פרויקט התערבות עיצובית או אמנותית בעל זיקה להגירה או בשיתוף קהילת עולים/מהגרים/מבקשי מקלט בקבוצות עבודה ובהן כמה סטודנטים ממחלקות-אם שונות. כהכנה לפרויקט ההתערבות (creative intervention) נדון בסוגיות אתיות ופרקטיות הנוגעות לעבודה עם קהילות במשבר.

מטרות ותפוקות למידה:

- הכרה בנדידה ועקירה כסוגיה מרכזית המעצבת את החברה והתרבות הישראלית והבינלאומית.
- הבנת המציאות המורכבת של הגירה ועקירה.
- למידת יצירת פרויקט רלוונטי בהקשר של הגירה ועקירה ממגוון נקודות מבט: תיאורית, מתודולוגיות באומנות ובעיצוב והתערבות אומנותית במרחב הציבורי.
- פיתוח יכולות ביקורתיות שיאפשרו לסטודנטים להיות שותפים פעילים בשיח החברתי והפוליטי, ופיתוח דרכים לקידומו במרחב הציבורי, תוך שימוש מושכל ביכולותיהם האומנותיות והעיצוביות.
- יישום עיצוב מבוסס מחקר ומחקר שטח.

אופן ההוראה:

- הרצאות.
- הצגת יצירות מתחום האומנות והעיצוב של פרויקטים רלוונטיים, רפלקציה ודין בקבוצות.
- "תגובה" של הסטודנטים באמצעות פרויקטים מתחום העיצוב והאומנות.

DEMO – Developing Modernized Curricula on Immigrants' Lives in Israel
EPP-1-2017-1-IL-EPPKA2-CBHE-JP-585583

- ניתוח ורפלקציה לפרויקטים של הסטודנטים.
- הנחיה אישית וקבוצתית.
- ראיונות ומחקר שטח – למידה ממקור ראשון.

מטלות הקורס:

- השתתפות ניכרת בשיעורים – 10%.
- פרויקט אישי – 25%.
- פרויקט קבוצתי עם קהילה – 40%.
- כתיבת עבודה תיאורטית ורפלקציה – 25%.

נושאים ורשימת קריאה:

מבוא – מיפוי

רייכמן, ר' (2009). הגירה לישראל – מיפוי מגמות ומחקרים אמפיריים. *סוציולוגיה ישראלית*, י' 2, 379-.

מירסקי, י' (2005). ישראלים: סיפורי הגירה. הוצאת צבעונים.

הגירה, זהות, זהות אתנית

מיקל-אריאלי, ר' (2006). מבקשי המקלט האפריקאים בישראל, שש סוגות שיח בפולמוס. *הגירה*, 112-132.

מהגרים ועולים ותיקים ויחסיהם עם החדשים

berg, P., Shiovitz-Ezra, S. & Ayalon, L. (2016). Migration and changes in loneliness over a 4-year period: the case of older former Soviet Union migrants in Israel. *European Journal of Aging*, 13(4): 287–297.

עבודה בשיתוף הקהילה

choway, B. (1996). Six strategies of communal change. *Community Development Journal*, 30(1), 2-20

אומנות ואקטיביזם

chenKlausur, From the Object to the Concrete Intervention.

[://www.wochenklausur.at/kunst.php?lang=en](http://www.wochenklausur.at/kunst.php?lang=en) retrieved Sept, 11,2019

chenKlausur, Art and Socio Political Intervention

[://www.wochenklausur.at/methode.php?lang=en](http://www.wochenklausur.at/methode.php?lang=en) retrieved Sept, 11, 2019

DEMO – Developing Modernized Curricula on Immigrants' Lives in Israel
EPP-1-2017-1-IL-EPPKA2-CBHE-JP-585583

London, G. (2010). The Notion of Irony in Cultural Activism. In: Begüm Özden Firat & Aylin Uygur (Eds), *Cultural Activism: Practices, Dilemmas, and Possibilities*. Amsterdam and New York: Rodopi (Thamyris/Intersecting Series 21), pp. 21-34.

סרטים

Human Flow Ai Weiwei)2017
And Breathe Normally, Isold Uggadottir (2018)
Waste Land, Lucy Walker, Karen Harley (co-director) (2010)
Tijuana, Krzysztof Wodiczko (documentation of site specific action)
Bat Yam Shore, Yossi & Itamar, - documentation of artistic intervention.